

مجید درویشی، مدیرکل تأمین اجتماعی استان:

شهرداری‌ها بزرگترین بدهکاران بیمه‌ای هستند

مجید درویشی، مدیرکل تأمین اجتماعی استان خراسان جنوبی معتقد است این استان شرایط خاص و منحصر به فردی از لحاظ وسعت و پارکندگی جمعیت دارد که شبیه هیچ یک از دیگر استان‌های کشور نیست. از همین رو ضرورت دارد شرایط تأمین اجتماعی خراسان جنوبی با شرایط ویژه خود مورد ارزیابی قرار گرفته و برای آن تصمیم‌گیری شود. درویشی در گفت‌وگو با خبرنگار ویژه‌نامه استانی آتیه‌نو، از تبدیل شدن شهرداری‌ها به بدهکاران کلان تأمین اجتماعی نیز خبر داد.

■ در ابتدا اگر موافق باشید، نگاهی آماری به وضعیت افراد تحت پوشش تأمین اجتماعی در استان بیندازیم. چه تعداد بیمه‌شده اصلی و تبعی در استان سکونت دارند؟

جمعیت استان ۷۸۰ هزار نفر است که ۴۷ درصد این جمعیت، تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی هستند. تعداد بیمه‌شدگان اصلی استان ۱۱۶ هزار و ۱۳۲ نفر است که تعداد آنان با احتساب افراد تبعی به ۳۱۹ هزار و ۷۳ نفر بالغ می‌شود. مستمری‌بگیران اصلی استان هم ۲۰ هزار و ۲۳۱ نفر و با احتساب افراد تبعی آنان، ۳۷ هزار و ۲۴۰ نفر هستند. همچنین تعداد مقرری‌بگیران بیمه بیکاری ۹۴۳ نفر است که ماهانه مبلغی معادل ۹۶۰ میلیون تومان به آنان پرداخت می‌شود. تعداد بازنشستگان مشاغل سخت و زیان‌آور هم در استان، ۳ هزار و ۶۶۰ نفر هستند.

■ اداره کل تأمین اجتماعی خراسان جنوبی چه تعداد نیروی انسانی و چند شعبه در سطح استان دارد؟

ما در حال حاضر ۹ شعبه اصلی، ۹ شعبه اقماری و یک کارگزاری داریم. همچنین تعداد نیروی انسانی تشکیلات مصوب استان ۲۳۴ نفر است اما فعلاً با ۲۰۷ نفر، خدمات بیمه‌ای را به بیمه‌شدگان، مستمری‌بگیران و کارفرمایان ارائه می‌دهیم.

■ آیا تعداد ۱۸ شعبه و یک کارگزاری برای استانی با این تعداد بیمه‌شده منطقی است؟

در زمانی که خراسان جنوبی استانی مستقل شد، تأمین اجتماعی سه شعبه در شهرستان‌های قائن، بیرجند و نهبندان داشت. بعد از آن شهرستان فردوس از خراسان رضوی و شهرستان طبس از استان یزد منفک و به استان خراسان جنوبی اضافه شد. در نتیجه تعداد شعبه‌های ما به ۵ شعبه رسید. ۴ شعبه دیگر استان هم به مرور با توجه به افزایش تعداد بیمه‌شدگان شهرهای مختلف استان، دارای شعبه شد که شامل دو شعبه در شهر بیرجند و دو شعبه در شهرهای بشرویه و عشق‌آباد است و ما در حال حاضر ۹ شعبه دائم داریم. شعبه اقماری هم به واسطه نیازی که بیمه‌شدگان شهرستان‌های دیگر استان داشتند، ایجاد شد. باید توجه داشت خراسان جنوبی، سومین استان پهناور کشور است که ۱۰ درصد مساحت کل کشور را در اختیار دارد و

علی‌القاعده باید ۱۰ درصد جمعیت کشور را هم به خود اختصاص می‌داد، اما جمعیت استان حدود ۷۸۰ هزار نفر و کمتر از یک درصد جمعیت کل کشور است. این وسعت و تعداد کم جمعیت ساکن در آن، مشکلاتی را در مسیر خدمت‌رسانی به وجود آورده بود. برای مثال شعبه بیرجند، باید چهار شهرستان را پوشش می‌داد که گاه تا ۱۷۰ کیلومتر از خود شهر بیرجند دور بودند. سایر شعب و شهرستان‌های ما هم همین وضعیت را داشتند و گاه برای یک بازرسی بیمه‌ای بیش از ۲۵۰ کیلومتر تردد انجام می‌شد. توسعه شعب اقماری خیلی به ما کمک کرد. اکنون در تمام شهرهای استان، شعبه دائمی یا اقماری داریم. در واقع استقرار شعب اقماری نه تنها امکان بازرسی را به وجود آورد، بلکه فرصتی برای سازمان تأمین اجتماعی در این شهرستان‌ها ایجاد کرد و رضایتمندی بیمه‌شدگان را نیز افزایش داد؛ چراکه می‌توانند خدمات بیمه‌ای مورد نیاز خود را در شهرستان خود دریافت کنند. بازرسی و خدمات مربوط به اجراییات نیز توسط همکارانمان انجام می‌شود که باعث شده کارگاه‌های جدیدی کشف کنیم و تعداد بیمه‌شدگان را افزایش دهیم. یک کارگزاری هم در شهرستان بیرجند داریم ولی با توجه به مصوبه سازمان و آزمون اخیری که انجام شد، تا پایان امسال، سه کارگزاری جدید در استان فعال خواهد شد.

■ اشاره کردید که تعداد نیروی انسانی بخش بیمه‌ای، کمتر از جارت تشکیلاتی پیش‌بینی شده برای تأمین اجتماعی استان است. آیا این امر، در خدمت‌رسانی مشکلی ایجاد نمی‌کند؟

برخی شعب استان، تشکیلاتشان محدود و تعداد نیروهایشان نیز کم است. بطور مثال شعبه شهرستان عشق‌آباد با ۴ نفر نیروی انسانی کار می‌کند که طبیعتاً ارائه خدمات را مشکل کرده ولی خوشبختانه تشکیلات سازمان در سطح کلان در حال بازبینی است و امیدواریم با توجه به توجیهاتی که به ستاد مرکزی در خصوص عملکرد شعب ارائه کرده‌ایم، شاهد باشیم در آینده تعداد نیروی انسانی این بخش، متناسب با فعالیت‌های آن باشد.

■ فضای کسب‌وکار در استان چگونه و ضریب پشتیبانی تأمین اجتماعی در آن چقدر است؟ علل مختلفی مانند دوری از مرکز، عدم

جمعیت استان خراسان جنوبی
۷۸۰ هزار نفر است که ۴۷ درصد
این جمعیت، تحت پوشش بیمه
تأمین اجتماعی هستند
مستمری‌بگیران اصلی و تبعی استان
۳۷ هزار و ۲۴۰ نفر است که ۳ هزار و
۶۶۰ نفر از آنان، بازنشستگان مشاغل
سخت و زیان‌آور هستند

توسعه راه‌ها، نبود شبکه ریلی، محدودیت پروازهای فرودگاه، دور بودن از بازار خرید و تهیه مواد اولیه و... باعث شده تا خراسان جنوبی، کارگاه صنعتی چندانی نداشته باشد که به تعداد انگشتان دو دست هم نمی‌رسد. در نتیجه بالغ بر ۸۰ درصد کارگاه‌های استان صنفی و ادارات دولتی هستند. اگر کویرتایر که بالغ بر هزار نفر نیروی انسانی دارد و معدن زغال‌سنگ شهرستان طبس را در نظر بگیریم، بقیه کارگاه‌ها زیر ۵۰۰ نفر هستند. کارگاه‌های پیمانی هم متأسفانه با توجه به شرایطی که بر کشور حاکم است و تأخیر در تخصیص بودجه‌های عمرانی، وضعیت خوبی ندارند. با در نظر گرفتن همه این مسائل، ضریب پشتیبانی در استان ما ۷/۷ است و معنای این نسبت آن است که بطور متوسط به ازای هر ۷ نفر از بیمه‌پردازان استان، یک بازنشسته و مستمری‌بگیر تحت پوشش تأمین اجتماعی استان است.

■ عمده‌ترین بدهکاران بیمه‌ای استان، کدام کارگاه‌ها هستند؟

بدهکاران عمده بیمه‌ای استان، کارخانه‌های کاشی و پیمانکاران معادن هستند که در حال پرداخت بدهی‌های خود به شکل اقساطی هستند. یک بدهکار عمده هم داریم که بدهی‌اش بالغ بر ۳ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان است. این بدهکار کارگاهش فعلاً تعطیل است ولی هنوز برای اینکه کلاً کنار گذاشته شود یا ادامه فعالیت دهد، تصمیمی گرفته نشده است. البته ما از این بدهکار، وثیقه‌ها و اموال گرانتیمت در اختیار داریم که با فروش آنها می‌توانیم طلبمان را وصول کنیم. نکته دیگر اینکه نوع بدهکاران تأمین اجتماعی در حال تغییر است و اکنون شهرداری‌ها، تبدیل به بزرگترین بدهکاران بیمه‌ای شده‌اند. مثلاً شهرداری شهر کوچکی مثل نهبندان، یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان به تأمین اجتماعی استان بدهکار است. خوشبختانه استانداری هم پیگیر مطالبات ما است. شهرداری‌ها خیلی علاقمند هستند که بدهی خود را با اسناد خزانه اسلامی تهاتر کنند ولی ما به این کار تمایل نداریم؛ چراکه این اسناد مدت‌دار هستند و تعهدات ما نقدی و به‌روز است. بنابراین ما اولویت را بر این گذاشته‌ایم که بتوانیم مطالبات را به صورت نقد، وصول یا تقسیط کنیم.

■ رابطه اداره کل تأمین اجتماعی استان با نهادهای کارگری و کارفرمایی استان چگونه است؟

خوشبختانه ما تعامل بسیار خوبی با همه ارگان‌ها و نهادها، حتی با شهرداری‌های بدهکار داریم. مثلاً شهرداری قائن ۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان به ما بدهکار است، ۲ پلاک را برای تهاتر یا فروش معرفی کرده است. این امر، یعنی خود آنها می‌دانند که بدهی ایجاد شده به‌خاطر قصور و تقصیر خودشان بوده است.